

LA REPÚBLICA DE LES LLETRES

REVISTES CULTURALS I LITERÀRIES

El Cuento del Dumenche (1908; des del 1918, escrit *Dumenge*). Obra de Lluís Bernat, i després, de Vicent Miquel Carceller.

Nostra Teatros (1921). Editorial de Vicent Miquel Carceller. Següix *El Cuento del Dumenche*. Dirigida per Jesús Morante.

València Nova (1906). Butlletí de la jove entitat, succeïda per *Renacimiento*, i amb el nom inicial, dirigit per Miquel Duran.

La Traza (1911). Revista satírica de Vicent Miquel Carceller. Per a superar les prohibicions, canvià de noms: *La Sombra* (1924) i *La Chala* (1926).

Pensat i Fet (1912). Iniciada per Josep M. Esteve (1912-1936) i continuada per Ricard Sanmartín (1940-1972). Una dada revolucionària: l'any 1923, arribà a difondre 50.000 exemplars!

Patria Nova (1916). Dirigida per Marià Ferrandis Agulló.

Veu de la Plana (Castelló de la Plana, 1916). Impulsada per Gaetà Huguet i dirigida per M. Alloza.

El Poble Valencià (1917). Dirigida per Josep Maria Bayarri (que també promogué *El Vars Valencià*), i més tard, per Josep M. Esteve.

El Crit de la Muntanya (1922). Publicació política mensual, fundada i dirigida per Vicent Tomàs i Martí.

Taula de Lletres Valencianes (1927). Obra de la Generació del 1930. Funda l'editorial L'Estel i la col·lecció *Nostra Novel·la* (1930).

Acció Valenciana (1930). Òrgan d'Acció Cultural Valenciana, coordinada en grup: E. Gómez, J. Igual, M. Sanchis, A. Peruchó...

El Camí (1932). Dirigit per Joaquim Reig. Abundants articles sobre la llengua i plataforma de diverses tendències valencianistes.

La República de les Lletres (1935). Revista d'alt nivell sobre literatura, art, política i qualitat estètica. Dirigida per Enric Navarro.

Tímó (1935). Butlletí de la societat Proa. Iniciativa de Gaetà Huguet, presidida per Nicolau Primitiu.

Esclat (1943). Revista literària valencianista fundada per Xavier Casp.

Senyera. Revista de la Casa de València a Mèxic D.F. Dirigida per Josep Castelló Tarrega.

La comunicació entre la ciència i la vida quotidiana és la base de les societats modernes. La República de les Lletres Valencianes es basa en la floració dels llibres i en el periodisme

Els avanços tècnics en l'edició van subratllar la importància dels aspectes gràfics i artístics. Així, els textos es van acompanyar de caricatures i dibuixos d'actualitat o per a públic infantil, d'il·lustracions i de cartells, d'orientació popular o avantguardista: Peretgas, Emili Panach, Francesc Baidal, Josep Soriano, Josep Sanchis, Josep Renau, els germans Ballester...

Cal destacar llibreters i impressors: Cervantes (Vicent Clavel), Tipografia Moderna (Miquel Gimeno, després Gràfiques Soler), La Gutenberg, Prensa Valenciana... I sobretot impulsors i directors de publicacions o col·leccions: Miquel Duran, Francesc Bayarri, Josep Maria Esteve, Francesc Sanmartín, Francesc Almela, Joaquim Reig, Adolf Pizcueta... Després de la guerra del 1936-1939, sorgiran les noves propostes, com Editorial Torre, impulsada per Xavier Casp i Miquel Adlert, o Sicània, obra de Nicolau Primitiu...

El valencià té relativa presència en els diaris —*Las Provincias*, *El Mercantil Valenciano*, *La Correspondencia de Valencia*, *Pueblo*, *Heraldo de Castellón*...— i els seus almanacs o edicions especials. El valencià s'expandí de manera determinant —en l'alfabetització i l'educació— **a través de les revistes culturals**: populars o erudites, tradicionalistes o crítiques, fugaces o permanents durant dècades. La majoria editades a València, però també en altres ciutats valencianes, a Barcelona i, després de la guerra, també a París o Mèxic.